

PESTI FŐTEMLPOM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

VIII. évf. 51. szám

2022. június

Tartalom

- Elevenítő Lélek
- Elengedhetetlen ajándék
- Tavaszi zarándoklat
- Önkéntesként Barabáson
- Ki a Szentlélek?
- Fiatalok Péliföldszentkeresztben
- Életadó Eucharisztia
- Székesfehérvári élmények
- Hírek, hirdetések
- Hiszek Szentlélekben

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Elevenítő Lélek

Pünkösöd ünnepe kapcsán alkalmunk nyílik annak végig gondolására, hogy mit jelent a feladat: elkísérni szeretteinket a földi élet útján a halálig; miért kötelességünk – ha módunkban áll - otthon ápolni családtagjainkat; mennyiben más a keresztény gyász, mert más az élethez való viszonyunk; mi az élet valódi értelme és a szenvedés értéke; mit rejteget az utolsó óra, amelyért jöttünk. Büszkének kell lennünk arra, hogy ezeket a kérdéseket, melyek az embervoltunk leglényegesebb kérdései közé tartoznak, mi keresztények merjük föltenni úgy, hogy azokra válaszaink is vannak. Ezek a válaszok nem a saját bölcsességünkből származnak, hanem kaptuk őket, méghozzá a Teremtő és üdvhozó Istentől. Irigylésre méltóak vagyunk!

I. Amikor az életről és a halálról gondolkozunk, azokkal szembenézőnk, akkor a *misztérium* területére lépünk. Mindkettő ugyanis isteni titok, nem közelíthető meg emberi erővel, tudással. Aki Isten nélkül akarja megérteni a létezés és az elmúlás jelenségét, az soha nem fog eljutni az őszinte kérdésfeltevésig sem.

Valódi probléma azonban, hogy ha Isten az élet Ura, akkor honnan akkor a halál? „*A bűn zsoldja ugyanis, a halál, Isten kegyelmi ajándéka azonban az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban*” – írja Szent Pál a rómaiaknak. (Róm 6, 23) Mi tehát a bűn, melynek következménye a halál, s melyről ugyancsak nincs szó a hit szerint való látás nélkül. Gyökerében a bűn nem törvényszegés, hanem pogányság, istentelenség, az Isten hívásának visszautasítása. Ebben az értelemben a „világ”, amely nem fogadja be Istent, Jézus Krisztust, veszendőben van, „a sötétségben és a halál árnyékában ül”, mindenestül megváltásra szorul. A tény következetes: ha az élet forrásától elszakadunk, marad a halál. Fontos azonban eszünkben tartani, hogy a halál *nem személyes büntetés*, melyet Isten rám mér, hanem a jelen üdvrend része: élet és halál összetartozik. Mindenki a bűn törvénye alatt él, mindenki elszakadt Istentől, mindenkinek meg kell halnia. Ez nem kizárólag az egyes ember sorsa, hanem mindenkié: téged is elér a betegség, öregség, halál. Gyökössey Endre szavaival élve: az öregedés a halálig Isten életelvonó kúrája, hogy a földi életünk helyett adja a mennyeit.

Az ember úton van a mennyei haza felé (legszebb képe minden bizonnyal az emmauszi tanítványokról szóló híradás). Ennek kezdete és végső célja van, mely a végállomás a földi pályán. „*Most mélyen megrendült a lelkem. Mit is mondjak? Hogy szabadíts meg attól az órától, Atyám? De hiszen éppen azért az óráért jöttem! Atyám, dicsőítsd meg nevedet.*” (Jn 12,27) A végső óra az áldozat órája, az Atyára való teljes ráhagyatkozása.

II. Kulcskérdés: mit rejt ez az óra? Mit tartogat számunkra?

- Ez az óra megfelezzhetetlen: mindenkinek a magáé, mellyel magának kell számot vetnie, neki kell azt átélni, megharcolni, megragadni. Vannak az életünknek eseményei, melyekben nem helyettesíthet senki: ez az én óráim.
- Ez az óra az élet értelmét, mert célját jelenti: az üdvösséget. Az Istennel való kapcsolat beteljesedését. Megvalósul: *mindörökké vele vagyok*.
- Ezt a beteljesedést ő teszi lehetővé, az ő ajándéka, el nem érhetem, de nekem kell elfogadni.
- Ez az isteni ajándék a személyi méltóság lehetőségi feltétele, e nélkül marad a dicstelen halál és minden mindegy. Isten ugyanis szólít (életbe), hív (az üdvösségre) túl a halálon. Mert számon tart, fontos vagyok neki, párbeszédet tart fenn velem a földi élet keretein túl is. Az ember létének lényege, hogy teremtésétől fogva képes a párbeszédre Istennel (a filozófia történetében – leegyszerűsítve az áttekintést – ezt a képességet nevezzük „léleknek”). Ezért „lelkes lény” az ember, magasabb rendű minden más teremtménynél. Ezt a halál nem képes tönkretenni bennünk.
- Ez az igazság, embervoltunk ezen igazsága tárul föl a tapasztalatban: amikor a szeretett személy leépülésének, haldoklásának vagyunk a tanúi, vagy éppen halálos ágyánál állunk, akkor is ő az, akit szeretünk, aki az én édesanyám, édesapám, nagyszülőm...
- Ekkor tárul föl valójában, mi a föltámadásba vetett hitünk tartalma és ereje. Könnyű elmondanunk a liturgia keretében: „hiszem a test föltámadását és az örök életet”, de életalakító erő-e ez bennünk?

III. Ami aggodalommal tölti el szívünket az *az oda vezető út*. Ez az út göröngyös és megtisztító szenvedéssel terhes. Megtanuljuk:

- Nem magunk vagyunk az élet ura, nem életszerű a liberális ideológia: „tudjuk, merjük, tesszük”, az igazán fontos pontokon nem csak rajtunk múlik a sorsunk a döntő szót, a „hosszan érlelt” szót Jézussal kell kimondanunk majd egész önmagunkkal: „*Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet*”
- A szenvedés krízisét nem lehet kikerülni; a krízisben azonban mindig lehetőség is rejlik.

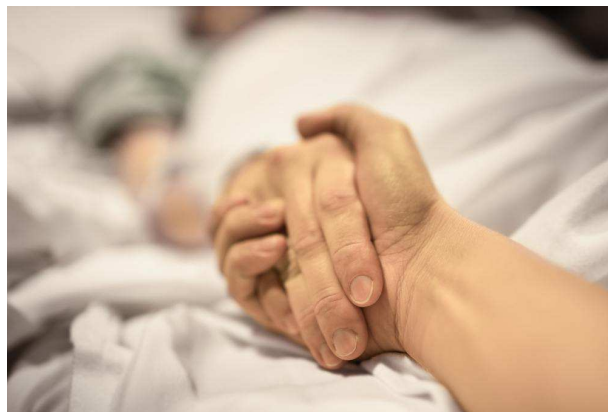
Az pedig üdvösségünkre szolgál, „*ha hiszünk abban, aki föltámasztotta halottaiból Urunkat, Jézus Krisztust, aki vétkeinkért halált szenvedett és megigazulásunkért föltámadt.*” (Róm 4, 25)

Hiszen ő azért jött, hogy velünk a szenvedésben közösséget vállaljon, így mi az ő dicsőségében részesedhessünk. Így lett ő elsőszülött a sok testvér között

Jó szüntelenül szemünk előtt tartani az igazságot: a föltámadás az utolsó szó (Istené), ne álljunk meg a szenvedés (Nagypéntek) állomásánál. Az Anyaszentegyház ezért mer evangéliumot hirdetni a koporsó mellett és megdicsőülésről beszélni a dicstelen sír torkában.

IV. Mindebből kiindulva kell végigkísérnünk szeretteinket az utolsó életszakaszon egészen a hazaérkezésükig. A lélektan leírja azokat a szakaszokat, amelyeken a beteg, haldokló ember keresztülmegy. A háritás fázisát – „vele ez nem történhet meg”; a tiltakozását – „ez igazságtalanság, ő ezt nem érdemelte ki”; a düh szakaszát – „Isten őt miért bünteti”; a beletörődés állomását – „rendben, de még szeretném megélni...”; végül az elfogadását – „kezedbe ajánlom lelkemet”. A hozzátartozó feladata, hogy végigkísérje a szeretett személyt ezen az úton. Ehhez vele kell élni, belsőleg rezonálni lelkének alakulására, tudni mi zajlik benne, fölismerni az állapotát és abból kiolvasni a szükséges teendőt. Ez utóbbi lehet, hogy csak azt jelenti: vele vagyunk. Nemcsak testi gondoskodásról van tehát szó, hanem a lelkével való törődésről (pl. beszélgetni vele) és legfőképpen a szentségi szolgálatról. Drámaian

kevesen élnek a családtagok az egyház támogatásával, melynek keretében kegyelmi segítséget biztosítunk a távozónak. Végül, de nem utolsó sorban, az ima szerepét sem hagyhatjuk figyelmen kívül: a halál bekövetkezte előtt és után, vele és érte együtt tudunk imádkozni az élete ellehetetlenült szakaszába jutott személlyel és a hozzátartozókkal közösségben. Isten az ő Szentlelke erejével teremt új eget és új földet. Boldogító érzés, hogy azzal tüntet ki bennünket az Úr, hogy ennek a teremtő tevékenységének lehetünk munkatársai a beteggondozásban is, szeretteink szolgálatában egészen a sírig!

Zoltán atya

Elengedhetetlen ajándék

Jézus a harmadik Isteni Személyről úgy beszél, mint az élethez elengedhetetlenül szükséges szent ajándékról: „*a Lélek az, ami életet ad. A test nem használ semmit*” – alakító, behódoló lélek nélkül (Jn 6,63). Inti is a szabad akarattal rendelkező teremtményeit: „*A Lelket ki ne oltsátok!*” (1 Tessz 5,19) Egyik legfontosabb feladatának tekinti, hogy mennybemenetele után elküldje Isten Szentlelkét. A Lélek nélküli világ mintha a vesztébe rohanna. Nem boldog.

A Szentlélek a szeretet, a Lélek valami magasabb isteni erő. Sőt: Jézus az Isten személyes lelkének nevezi, akit majd elküld. Ezen isteni Lélek az Atyából és a Fiúból veszi azt, ami megszenteli a világot. Érdekes, a tudós, a művész, a hívő találkozik vele. Az utca embere, a középserű miért nem?

A teremtéskor – Írja a Biblia – Isten Lelke állt őrt, hogy ne káosz legyen, hanem irgalmas, fejlődő, színes, kozmosz. Istennél nincs sablon, nincs két egyforma levél. Mi pedig lélekölő, kis kaliberű világot rendeztünk be a lelkekben, a társadalmakban. A művész is lelket varázsol az alakatlan kötömbbe, természetfeletti, ízes valóságot lehel a 9. szimfóniába, égi szépet mutat be a vásznon.

Heisenberg, a múlt század természettudósa, amikor nagyszerű kísérletei során bepillantott az atomok legbelsejébe, szinte felkiáltott: ott, a legkisebb egységben csodálatos, színes élet örvénylik, szinte mindegyikben más változat! Mintha valaki ott roppant ötletekkel játszadozna. Lélek ömlik el a mikro- és makrokozmoszban!

A Szentlélek hét ajándékával óhajtja létrehozni az isteni, boldog rendet magában az emberben. A gondolkodás zűrzavarát, a sok téves eszmét *a tanács és a bölcsesség ajándéka* képes gyönyörű harmóniába rendezni. A gyenge akaratú, szájalomra méltó, alantas ösztönöktől megszállott és függő emberkéket *a lelki erősség ajándéka* hivatott meggyógyítani. Az Isten-, és emberszeretet hiányától összetört, elkeseredett embereket *az Úr félelmének ajándéka* gyógyítja meg.

Annyira fontos az értelem, hogy a Szentlélek hét ajándéka közül, amelyek az emberi lélek három képességét szentelik meg – értelem, akarat, érzelem – négy az értelemre vonatkozik. Méltóságunk egyik alappillére a Szentlélek különleges hatékonysággal szenteli meg:

az értelem, a tanács, a tudomány és a bölcsesség ajándékával.

Szükség is van rá, hiszen ami nagyon – nagyon szép és értékes, annak a romlása borzalmas, elkeserítő.

Azért adja nekünk a Szentlélek a lelki erősség ajándékát, hogy az akarat felbuzduljon bennünk, és mindig tetre kész legyen. A bérálás szentsége segít bennünket abban, hogy kinőjünk a kisszerűségből, s akaratunkkal fejlesszük az értelmünket. Ismerjük fel, hogy mint mindenhez, ehhez is szükségünk van a minket szerető Úristen segítségére.

Isten számtalanszor elmondta, kijelentette, sőt „kinyilatkoztatta”, hogy köztünk, még inkább *bennünk* akar lakni, örök üdvösséget ígért, minden elképzelhető szép, jó, igaz betetőzését. Mivel a lélek halhatatlan, úgyszintsem megsemmisülés, az ember végtelen vágyai örök beteljesedésének várományosa, „csak” alkalmassá kell válnunk rá!

Lajos atya

Tavaszi zárandoklat

Az immár rendszeres zárandoklataink folytatásaként, idén tavasszal, április 30-án, Plébániai közösségünk, Dr. Osztie Zoltán plébános atya vezetésével autóbuszos zárandoklatra indult Gödöllő-Máriabesnyőre. Ebből az alkalomból csatlakoztak hozzánk a Rókus Plébánia hívei is, plébánosukkal, Dr. Breznay István atyával együtt.

Megérkezésünket követően a máriabesnyői kegytemplomban szentmisén vettünk részt, majd meghallgattuk a kegyhely hiteles történetét, melyet a templom önkéntes tárlatvezetője ismertetett nekünk. Innen a temető felé vettük az útirányt, ahol megkoszorúztuk a mártír sorsú gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök sírját.

A nap a Domonyvölgyben található Lázár Lovastanyán folytatódott, ahol finom ebéd várta a két autóbusszal érkező zárandokokat.

A délutáni lovasbemutató után megtekintettük a Lazareum Múzeumot, a háztáji udvart, majd hazaindultunk Budapestre. Mindenki sok-sok élménnyel gazdagodva tért haza.

Találkozunk legközelebb 2022. október 1-jén, a Belvárosi Főplébánia őszi zárandoklatán.

Aranyossy Mihály

Önkéntesként Barabáson

„Hogyan ismerheted meg önmagad? Szemlélődés útján semmiképp. Próbáld meg tenni a dolgodat, s megtudod, mi rejlik benned. S mi a dolgod? Amit egy nap megkövetel.” (Goethe)

Az egyik ukrán-magyar határátkelőhelyen szerzett tapasztalataimat szeretném itt megosztani.

Az orosz-ukrán háború kitörése után, amikor az ember a kezdeti döbbenetből – hogy ez tényleg igaz lehet? – épp ocsúdni kezd, s keresni kezdi a lehetőséget, hogy hol, miben, hogyan tudna segíteni, akkor hallottam, hogy önkéntes segítőnek lehet menni a határhoz. Viktor E. Frankl, osztrák neurológus és pszichiáter egyik „tanítása” jutott az eszembe: „ki ha nem én, mikor, ha nem most, mi akadályoz meg abban, hogy megtegyem?”

Nem tudtam, hová megyünk és mi vár ott ránk: tudunk-e majd tényleg segíteni, és ha igen, miben, hogyan, nem tudtam, milyen látvány fogad majd bennünket, de amit átéltem, arra legkevésbé sem számítottam!

Ez az ukrán-magyar határátkelőhely Szabolcs-Szatmár-Bereg megye északkeleti határán: Barabás, egy szerény kis község, amelyet most hirtelen hatalmas megpróbáltatás ért, és mondhatom, hősiesen helytáll. A falu központjában 1-2 nap alatt állították föl, rendezték be, szervezték meg a menekültek fogadására alkalmas fogadóponthoz, a művelődési házba ágyakat, matracokat, ágyneműket, takarókat vittek, üzemképes mosdókat, konyhát alakítottak ki, ahol a helyiek segítségével az önkéntesek szendvicsek százait készítik, csomagolják, kávé, teát főznek, úticsomagokat állítanak össze a tovább utazóknak. „Orvosi szobát” alakítottak ki egy aprócska kis raktárhelyiségből, regisztrációs pontot hoztak létre, ahol az érkező menekülteknek információkhoz, és tovább utazáshoz is segítséget nyújtanak. A Karitászcsoportok hatalmas sátrakat állítottak föl az udvaron és az utcán. Ezekben a sátrakban gyűjtik, rendszerezik az érkező adományokat, és az adományokat küldik és küldik az emberek, szervezetek! A Karitászcsoportok szinten – napok alatt kiépített egy „számítógépes hálózatot” is: hol-mikor-mennyi önkéntesre van szükség, hová csoportosítsák az embereket, akik segíteni jelentkeznek, honnan-hova küldjék az adományokat, mikor-kit-hová osszanak be, hogy napi 10-15 segítő legyen mindenhol. A határtól állami és civil szervezetek, illetve önkéntesek segítségével, buszokkal, személygépkocsikkal hozzák be a menekülteket a fogadópontra. A polgárőrök jóvoltából és segítségével oda eljutva, láthattam, hogy a Vám-és Pénzügyőrség, a Rendőrség, a Polgárőrség és a

Magyar Honvédség katonái vigyázzák a rendet, a biztonságot, ellenőrzik a menekültek csomagjait, iratait.

A menekültek, hosszú-hosszú órákon át sorban állnak a határon, fáradt, bizonytalan, kétségbeesett arckifejezéssel, annak következtében, hogy el kellett hagyniuk az addig biztonságos otthonukat, mindenüket, s csak egyetlen bőrönddel jöttek el a bizonytalanba. Nem is tudom elképzelni, mit tennék, ha a biztonságos, kényelmes élettel holnap hirtelen ilyesmi történne, mi lenne az a néhány, fontosnak vélt tárgy, amit magammal vinnék, miközben nem tudnám, hol ér majd a holnap.

Úgy éreztem magam, mint egy kisgyermek, akit életében először vittek el valahova és rácsodálkozik mindenre. Csak forgatja a fejét, néz, lát, figyel és majd este, amikor hazaér, csak akkor érti meg, mit is látott, minek is volt részese, mert addig csak jönnek és jönnek a benyomások, történnek az események, nincs idő a megértésre, csak minden érzékszervvel az érzékelésre. S amikor este hazaértem, csak sírni tudtam!

Azt láttam, hogy volt legalább tíz segítő, s ha valaki szólt, hogy „piroskabátosok, tudna valaki segíteni?”, akkor 10-ből 10 ember ugrott egyszerre! Mindenre mindig volt kéz, ami segített, emelte, feliratozta, rendszerezte. Mindenki kereste, mi az amit éppen megtehet.

A határnál egyszercsak megjelent egy férfi, aki föltette a kezét és munkára jelentkezett, hogy ő tud oroszul és ha tolmácsra van szükség, akkor ő itt van, azért jött, hogy segítsen, de egyébként kávézójuk van Budapesten és elhozták a kávégépet, eredeti olasz kávé és mindent, hol állíthatja föl ezt a gépet és kinek főzhet egy finom kávé, cappuccinót az itt dolgozók közül?

Három olasz férfi Olaszországból hozott egy kisbusznyit. Egyszer csak kivágódott egy gépjármű ajtaja, amellyel két férfi érkezett, akik Budapestről hoztak kemény papírból hajtogatott székeket, hogy ne kelljen állni a menekülteknek órákig a határnál. Három egyetemista fiú jött Budapestről, cserkészek, fiatalok, helyesek, egész álló nap pakoltak, segítettek egy zokszó nélkül.

Az adományok mögött – melyek már nem férnek el a sátrakban – emberek százezrei állnak, akik elmentek, kiválasztották, megvásárolták és elküldték a rengeteg terméket, hogy ezzel is segíthessenek azoknak, akik most bajban vannak, s milyen jól is tud esni a segítség annak, aki bajban van! Sík Sándor szavai illenek ide:

„...hiszen tudod: reád szabott hány munka vár, hamar, hamar, henyélni kár. Nem tudhatod hány napod van mérve még, biztos csak egy: nem lesz elég. Mikor kapod végső napod, nincs tudni agy, fontos csak egy: ember maradj! Mígnem kinő belőled ő, ki egy veled, aki embernél emberebb.” (Sík Sándor: Ember maradj!)

Még hosszasan tudnám sorolni mindazt a sok jót, amit ott emberek tettek emberekért. Azért tartottam fontosnak megosztani ezt, mert eddig is hittem, most már biztosan tudom, láttam: jók az emberek! És tényleg igaz, hogy egy emberként fogott össze az ország. A bajban, az életveszteségeinkben sokszor

kérdezik: „hol van ilyenkor Isten?” Nos, hát ott, például, ott Barabáson is, minden együttérző pillantásban, minden bátorító mosolyban, minden segítő, szendvicset készítő, takarító, fuvarozó, cipelő, emelő, rendszerező, szervező mozdulatban, a tenni akaró jelen-levésben! S a segíteni akarás, ami ott munkált mindannyiunkban, nem másból, mint a szeretetből szökkent szárba, s Isten nem más, mint maga a *Szeretet!*

Hazaérkezésünk után néhány nappal fogalmazódott meg bennem a gondolat, hogy segíteni mentem, adni akartam, amit tudok, de nem ez történt. Ugyanis én kaptam! A veszteségből, a bajból is hitet! Hitet az emberek jóságában, szeretetében, hogy Krisztus kereszthalála nem volt hiábavaló, a feltámadás fénye él tovább ebben a szeretetben, minden ember jóságában!

Köszönöm, hogy részese lehettem én is ennek az összefogásnak!

„Az ember számára elsődlegesen a világ a fontos, a világ, amelyben értelmes tetteket akar végbeinni, amelyben meg akarja élni a szépet, a jót, az igazat, amelyben találkozni akar egy másik emberrel a maga egyszerűségében és egyedülállóságában, azaz szeretni akarja.” (Viktor E. Frank)

Fehér Kinga

Ki a Szentlélek?

Mindig lenyűgöz annak felismerése, újragondolása, hogy a Szentlélek, akinek erejével az Atya a világot teremtette, aki az embert létbe hívta, akinek ereje Jézust a halálból feltámasztotta, ugyanaz, mint aki a mi lelkünkben él, aki a lelkiismeretünk vezére, aki éltet (nem csak testileg, hanem főleg lelkileg), aki az örök élettel ajándékozik meg mindannyiunkat egyesével, aki megszentel, megerősít hét ajándékával, aki belülről vigasztal, ha szomorúak vagyunk, hittet, reménnyel ajándékozik meg, hogy szeretni tudjunk. Ő az, aki minket is feltámaszt majd az örök életre.

Ugyanaz a Lélek az, aki minket Isten képmásává tesz, aki minden fogantatáskor emberré teszi a magzatot, aki az örök élet és boldogság akarását, a belső ámen kimondását segíti az Isten hívására. Ő az, aki megszólal a lelkiismeretünkben, ha rosszat gondolunk, mondunk, teszünk vagy rossz úton járunk, ő az, akit Jézus kilehelt a keresztfán, akit rálehelt az apostolokra ezekkel a szavakkal: *„Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, akinek nem bocsátjátok meg, az bűnben marad!”* (Jn 20,22-23)

Ő az, aki a Krisztustól kapott hatalmat aktiválja, hogy az Egyház felszentelt papja az Úr nevében bocsássa meg meggyónt bűneinket. Ő az, akinek erejét az Egyház a szentségeiben kinyilvánítja és használja, aki leszáll a kenyérre és borra, hogy Krisztus testévé és vérévé legyen a szentmisében, hogy magunkhoz vehessük és bennünk éljen Krisztus.

Ő az, akinek tüze minket is átjár, ha hagyjuk, ha meg akarjuk hallani zúgását és ráhangolódunk Isten hullámhosszára. Ő az, aki erőt és kitartást ad nekünk, hogy életünk útját szentségben és igazságban, hűségben és szeretetben éljük, mindhalálig. Ő adja a házastársaknak, a papoknak, a megszentelt életűeknek, nekünk karitászosoknak, és minden embernek a mindennapi igen kimondását, a szeretet gyümölcseit, a lelki örömet, a békét, a türelmet, a jóságot, a kedvességet, szelídséget, hűséget, tisztaságot, szerénységet, önuralmat – mindent, ami a boldog, tanúságtevő élethez, küldetéshez szükséges.

A Szentlélek ajándékaira mindannyiunknak szüksége van. A bölcsesség, értelem, tudomány, lelki erősség, jótanács, jámborság, úrfélelem segítése nélkül nem igazodnánk el életünk különböző helyzeteiben, a jó döntést, a jó lelkiismeretünk megmaradását nem tudnánk biztosítani.

A Szentlélek minden szentségben működik a keresztségünkől kezdve, a bérálásunkkor pedig teljessé válik azok kegyelmi hatása.

Ahogy a vizek felett lebegett a teremtkor a Szentlélek, úgy az egyház felett és benne a karitás felett is lebeg és várja, hogy mi, karitásosok kérjük ajándékait, hogy segíthessen nekünk a tanúságtételben. A karitászmunka egyben tanúságtétel is arról, hogy Isten szereti az embert, valamint hitelesíti az egyház természetfeletti küldetését, munkáját a világ felé, azok felé, akik nem ismerik az egyházat, nem tagjai az egyháznak. A világ, ugyanis, az egyházat annak humanitárius, karitatív tevékenységén keresztül látja és értékeli – ezért is fontos, hogy nagy türelemmel, hozzáértéssel, mosolyogva, kedvesen és sugárzó örömmel végezzük szolgálatunkat! Nem a látszat kedvéért, hanem a misszióért, evangelizációért.

Pünkösöd, a Szentlélek kiadásának, az Egyház születésének az ünnepe. Nagycsütörtökön alapította meg az Úr az Egyházát, de a születése, a jó hír, az evangélium kiadása a világ és a népek felé éppen Pünkösdkor történt meg. Gondoljuk meg, ugyanaz a Lélek – Aki olyan szoros közösségben van az Atyával és a Fiúval, hogy teljesen Egyek, miközben külön személyek – teremtette meg a semmiből a világot és benne az embert, Isten képmására úgy, hogy Lelket lehelt bele. Isten Lelke van bennünk úgy, hogy közben megőrizzik a szabadságunkat, egyedi, egyszeri, megismételhetetlen személyként. Isten Lelke tehát mindegyikünkben benne van. Ugyanaz a Lélek munkálkodik bennem is, mint mindnyájunkban. Ugyanaz az Atyánk is, éppen ezért vagyunk egymás testvérei. És Isten szándéka szerint ugyanaz az Urunk is, Jézus Krisztus. Isten szándéka, tehát, ez volt eredetileg, de ez ma is és ez lesz az idők végezetéig. Isten ugyanis nem változik, az Ő akarata örökérvényű és végbe is viszi művét.

Csorba Gábor

állandó diakónus, karitásigazgató
Esztergom-Budapesti Főegyházmegye
Szent Erzsébet Karitás Központ

Fiatalok Péliföldszentkereszten

A Budapest-Belvárosi Főplébánia fiataljai 2022. május 14-én zárandoklatra indultak Péliföldszentkeresztre. A tavalyi évben meghonosodott gyalogos zárandoklatok újabb közösségi eseményére került most sor.

A 25 fős közösség reggel a kegytemplomban szentmisén vett részt, amelyet Jakab atya szalézi szerzetes mutatott be. Erdődy János zárandoktársunk biztosította az orgona zenei szolgálatot.

Ezt követően Gadácsi Péter, a szalézi rend által működtetett kegyhely munkatársa mesélt számunkra a kegyhely történetéről, napjaink történéseiről és örömeiről.

A gyalogtúrát ragyogó tavaszi időben, ringó búzamezők mellett elhaladva kezdtük meg, majd kapaszkodtunk fel a Kő-hegy ormára. Innen ragyogó kilátás nyílt a távoli Esztergomra, és a Duna folyamra. Leereszkedve Mogyorósbánya településre elfogyasztottuk az ebédünket, majd ismét a hegyek felé vettük az útirányt. Az Öreg-kő hegyen megtekintettük a Baics és Jankovich barlangokat, majd innen már teljes csendben, elmélkedve ereszkedtünk le a Péliföldszentkereszt határában található Lourdes-i barlanghoz. Itt közösen imádkoztuk el a Loretói litániát és énekeltünk.

A zárandoklat legvégén a Gerecse Natúrpark Látogatóközpontban tekintettük meg a teremtésvédelmi kiállítást.

Nagy élmény volt mindenki számára az együttlét, és a közös ima az út egyes szakaszain. Júniusban folytatjuk, a Balaton felé vesszük az útirányt.

Aranyossy Mihály

Életadó Eucharisztia

II: János Pál pápa Ecclesia de Eucharistia kezdetű enciklikájában az Oltáriszentség túl nem becsülhető jelentőségéről ír, a következő szavakkal: „minden életszentségre törekvésnek, minden nekifeszülésnek az Egyház küldetésének teljesítéséért, minden lekipásztorterv megvalósításának, az Eucharisztikus Misztériumból kell merítenie a szükséges erőt, és feléje, mint csúcspont felé kell irányulnia. [...] Ha mellőznénk az Eucharisziát, hogyan tudnánk meríteni azt, ami hiányzik nekünk?” /n.60/

Hogy ez hogyan igazolódott és igazolódik ma is, azt sok tapasztalat bizonyítja. Ezekből szeretnék megemlíteni példákat.

Yemenben történt például, hogy az elnök kérte Teréz anyát, küldjön országába nővéreket. A muzulmán országnak nem voltak papjai, plébániái, templomai már évszázadok óta. Teréz anya válasza egyszerű volt: „ha az elnök úr beleegyezik egy pap jövetelébe, akkor megyünk, de Jézus nélkül nem lehetünk.” Az elnöki beleegyezés megtörtént, és a pap jövetelével „megérkezett” az oltár, a tabernákulum vagyis Jézus. Jelenleg – tudomásom szerint – már három háza van a nővéreknek, három tabernákulummal.

Egy alkalommal milánói fiatalok megkérdezték Teréz anyát, hogy a nővérek honnan merítik az erőt a munkájukhoz? A válasz ebben az esetben is egyszerűen hangzott: a mindennapi szentáldozásból. Így van ez a nővérek esetében, de a mi életünkben is.

Örményországban 1989-ben egy nagyon erős földrengés

hatalmas károkat okozott. A szerencsétlenségre az egész világ felfigyelt, mindenki képessége és lehetőségei szerint sietett, hogy közreműködjön a segítségnyújtásban. Később Teréz anya találkozott egy túlélővel, aki kisgyermekével tizennyolc napig volt a romok alatt. Hogyan lehet túlélni egy ilyen csapást – kérdezte? Kiderült, hogy az anya az utolsó héten az ujjait sebezte meg, és saját vérével táplálta kicsinyét. A beszélgetés végén az asszony megérintette Teréz anya ruháján lévő keresztet és ezt mondta: Ő tanított meg erre.

Egy 2. századi keresztény iratban a Physiologusban már szerepel ez a pelikán jelkép, amely leírás valójában az Eucharisztia életadó erejét szimbolizálja. E szerint a pelikán szülők kicsinyei felcseperedvén szemtelenkednek szüleikkel szemben, akik megbüntetik őket. A büntetésben a kicsinyek elpusztulnak, a szülők pedig három napig gyászolnak, de utána a pelikánmama megsebzí a mellkasát, a vér a picikre folyik, melynek hatására azok feltámadnak.

Az Eucharisztia vétele a szentáldozásban bennünk ilyen lelki feltámadást eredményez.

Dr. Breznay István plébános

Székesfehérvári élmények

A Senior-csoport május 9-én Székesfehérvárra utazott, vonattal.

A *Királyok és Szentek* c. kiállítás volt úticélunk, amelyet számos szakember munkájával hoztak létre. Egy helyen láthattunk olyan történelmi és egyházi ereklyéket, amelyek megdobogtatták szívünket. Szép és eredetien tervezett a kiállítás, fiatalokat is megszólító kiadványokkal, a termekben futó kisfilmekkel.

Vezetés nélkül néztük végig az egyes részeket, de időnként bele-belehallgattunk a párhuzamosan haladó csoport vezetőjének rövid és érdekes ismertetőjébe.

A két óra alatt amelyet ott eltöltöttünk sok élményben volt részünk, melyeket az előcsarnokban megosztottuk egymással, aszerint, hogy kinek mi volt a legfontosabb megtapasztalása.

Többen elhatározták, hogy visszatérnek, barátokkal, családdal, és széles körben ajánlani fogják a kiállítás megtekintését. Nagy valószínűséggel augusztus végéig meghosszabbítják a nyitvatartást. Ha vezetést igényelünk, legalább egy héttel előre kell megrendelni.

Egy nagy séta következett a városban, szürke felhők alatt kitartóan fagyiztunk és kávéztunk. Az óratoronynál időzve nemcsak az idő múlására emlékeztünk, hanem sok különleges órajátékra, melyeket már láttunk. Géza fejedelem szobrát csak kukucskálva láthattuk a felújítások miatt. Kaszap István sírja minket is imára hívott.

Következő találkozásunkon, május 31-én, még egyszer felidéztek élményeinket és a szeptembertől induló programokról beszélgettünk.

Zöldyné Szita Erzsébet

Hírek, hirdetések

*Dr. Kerényi Lajos piarista atya pappá
szentelésének*

70 éves jubileumát ünnepeljük

2022.

június 26-án, vasárnap

9 órakor

rubin miséjén, templomunkban

- *Június 3-án, pénteken pünkösdi imaórát tartunk, benne a trianoni áldozatokért*
- *Június 4-én, a trianoni békediktátum napján 16.30-kor megszólalnak a harangok, 17 órakor szentmise, majd megemlékezés lesz*
- *Június 6-án, pünkösd hétfőn 8.30-kor és 10 órakor lesznek szentmisék*
- *Június 19-én, Úrnapja főünnepén a körmenetet a templomkertben tartjuk meg*
- *Tervezett zarándoklataink ősszel: szeptember 3. Keszthely; október 1. Andocs -Kaposvár*

Hiszek Szentlélekben

Az apostoli ill. a nicea-konstantinápolyi hitvallásban a Szentlélekre vonatkozóan egy betű eltérés van: „hiszek Szentlélekben”, illetve „hiszek a Szentlélekben”. Nyilván jelentésbeli eltérés nem lehet közöttük, mégis feltehetjük a kérdést: mi a különbség – számunkra/számomra?

Szentlélekben hiszek – személyesen én/te/ő. „Hiszek a Szentlélekben” – amit ünnepélyesen mindannyian együtt vallunk: ebben hangsúlyos a közösségi dimenzió, amit a hitvallás hangsúlyoz is: „hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli anyaszentegyházban”. A kettő elválaszthatatlan. Van személyes és van közösségi hit, és nincs egyik a másik nélkül. Nem azt hisszük, hogy „van” Szentlélek, hanem benne hiszünk, mert hinni csak benne lehet. (Ezért, amikor Illyés Gyulát az 1960-as években felkérték, hogy a Nicea-Konstantinápolyi hitvallást fordítsa le latinról magyarra, és így kezdte: „Hiszem az egy Istent” – azt rögtön el kellett vetni, mert a teljes nem-értésen alapult. Az, hogy hisszük: van egy Isten, az semmi ahhoz képest – sőt, félrevezethet –, ami a hitvallás szövegében van, amely arról szól, hogy ki Ő, hogy egyáltalán Ő egy, illetve három „ki” és mit gondoljunk róla: milyen Ő, és milyen a velünk való viszonya?)

Ez a kérdés a lelkiségtörténetre, és azon keresztül történelmünkre vonatkozóan is rendkívüli jelentőséggel bír. Ugyanis, egyes keresztény elődeinknek az az egyéni törekvése – amelyet esetleg a maguknak tulajdonított magasabb életszentség motivált –, hogy a „megfoghatatlan” Szentlélekről mégis valami „megfoghatót” (hiszen Jézus is megfogható volt – gondolták) tudjanak mondani, nagy tévedésekhez vezetett, és legalábbis része volt az eszme, sőt, a politikátörténet nem kívánatos alakulásában is.

Nem tudván mit kezdeni a Szentlélek (látható?) eljövételének – Jézus által megígért – kérdésével, mibenlétével és értelmezésével, a 3. században ez a törekvés már odáig jutott, hogy a manicheizmus atyja, Mani, saját maga ítéletére alapozva, magáról a magasabb életszentséget állítva, kijelentette, hogy ő a Szentlélek megtestesülése.

Még ugyanebben a században az ún. montanisták saját, végidőre váró és szigorú aszkézisben élő közösségeikben vélték a Szentlélek jelenlétét.

Következő lépésben pedig, Tertullianus, neves, 2. századi egyházi író „kinevezte” a „bűnösök egyházát”, vagyis azokat, akik az elértkezett Szentlélek egyházában nincsenek.

Ezer évvel később – tapasztalva kora egyházában a sok bűnt, bajt, hibát, gyűlölködést, a már megtörtént egyházszakadást, a fellángoló ellenségeskedést és a hatalomvágy tobzódását –

Fiorei Joachim

egy dél-itáliai apát, Fiorei Joachim arra jutott, hogy ez az állapot Krisztus megígért második eljövételéig nem lehet a végső, Istennek még itt a földön, a történelemben be kell avatkoznia. Attól a jószándékú vágytól ösztönözve, hogy a szeretet szellemében történő együttélés az egyházban valósuljon meg, megpróbálta értelmezni a történelem folyamatát – méghozzá látomásra hivatkozva –, és arra jutott, hogy az Atya őszövetségi birodalma, majd a Fiú birodalma, az intézményes, hierarchikus egyház után, létrejön a Szentlélek birodalma, és elérkezik az egyetemes béke és boldogság. Mindezekből mély belátásokra is jutott, felfedezte például az őszövetségi próféták hitében jelenlévő Újszövetséget, és ennek nyomán pedig azt, hogy az eljövendő egyház már valamiképpen jelen van a jelenben, és a jövő elé siethet, sőt ennek érdekében kell munkálkodnia. Ezért alapította meg szerzetesközösségét, azzal a hivatással, hogy előfutára legyen az új korszaknak. Törekvését mégsem teljesen az evangélium szelleme ihlette, bár gyakorlati megvalósítását arra alapozva képzelte el, ami a Hegyi Beszéd teljes mélységében való megtartását jelentette – volna.

Azt, hogy Joachim „látomásában” mi volt a Szentlélektől való és mi, ami egyáltalán nem, azt Szent Ferenc a saját életével – és halálával – különböztette meg.

Azt mutatta fel, hogy a „szellemi” kereszténység, vagyis a Szentlélek forrása és „lakhelye” az Ige, a Logosz, Jézus, és mi csak oda belépve merülhetünk el benne, míg a Joachim szerinti Krisztust meghaladó egyház irracionális elvárás, utópia. (A történelemnek valóban van egy szentháromságos logikája, amelyre már Szent Ireneusz is rámutatott. E szerint a Szentlélek ott áll a kezdeteknél is, mint az ember alig észrevehető kísérője, és Ő vezet bennünket a Fiúhoz, s a Fiú által az Atyához.)

Joachimnál megvan tehát az a gondolat, hogy az emberiség maradéktalan boldogulása a történelemben már megvalósul, de ő Isten Országát még az Ő beavatkozásával együtt várta. Ez utóbbi várakozást elvetve, az eredeti gondolatot később kiforgatva, eszközül használták fel különböző filozófiák, ideológiák, majd politikai mozgalmak, amelyek törekvése arra irányult, hogy majd az ő irányításukkal valósul meg a földön az egyetemes béke és jólét. A filozófus Hegel még a Szellem kibontakozásán, Isten Országának megvalósulásán gondolkodott, Marx viszont Istent „kihagyva” „fejéről a talpára” állította – ahogy ő mondta – a hegeli rendszert, és a győztesen előrehaladó történelem kibontakozását a materializmus alapjára „helyezte”. Ennek továbbfejlesztett változata pedig a globalizmus, mely már a jelen, és erőszakos törekvése immár mindennapjaink tapasztalata.

Mindezekből látható, hogy bizonyos értelemben veszélyeket is hordozhat magában a Szentlélekről való beszéd, de Joachim tévedéséből egy egészen alapvető belátás született meg: nevezetesen, hogy a Szentlélek az „itt és most”. Mindig itt és most kell elkezdni a lelki, szellemi keresztény életet, de soha nem az Ige felett, Krisztuson túl. Az evangélium ezt így fejezi ki: „Ezekkel a szavakkal rájuk lehelt és így folytatta: *vegyétek a Szentlelket*” (Jn 22-23).

Minden nap, minden perc: egy most. A „hol lakik a Szentlélek?” kérdésre a válasz: itt és most, amennyiben a feltámadt Krisztusnak mint forrásának

Szent Ferenc

életébe lépünk. Ez nem teologizálás, hanem valóság, mert megtehetjük, és akkor tapasztalattá válik. Hogyan lehetséges ez?

Sokféle út, sokféle lelkeség van. Szent Pál egy mindennél magasztosabb utat ajánl, a szeretet útját, amikor leírja a Szeretethimnuszban, hogy milyen a szeretet útja, amelyen járnunk kell(ene). Szent János evangélista pedig végül kimondja: „Isten a szeretet”. Vagyis a végcél, a beteljesedés, amire mi csak törekedhetünk. (Ez a görög filozófiában a Platón szerinti „Jó”. Ezért mondja Jézus a gazdag ifjúnak: „Miért mondasz engem, jónak? Egyedül Isten a „Jó”.)

A Szentlélek megtapasztalásának „szerve” a szív, „amely”, (valójában inkább „aki”), az a

valóságunk, amely nem tudatos bennünk, olyan mintha aludna. Halkan sóhajtozik, várja, hogy ébredhessen. Ez az ima útján történik, mert valójában bennünk a Szentlélek imádkozik. (Vö.: André Louf: Bennünk a Lélek imádkozik)

Az imában történik meg az, amit a szerzetesi irodalom a szív felébredésének nevez, és ami a „külső” imából a „belső” imába vezet, ahol létrejön a tapasztalat. A külső út, amely nem nélkülözhető, a szentmise, a liturgia, a kötött ima, mindaz, amit a hívők ismernek. Különleges szerepe van a zsolozsmának, amely újra és újra végigvezet bennünket Isten és ember történetén, és úgy hat, mint a jó gyógyszer, vagyis, akkor is, ha nem „élvezetes”. Csak innen térhetnek a belső útra azok, akik kizárólag azon az ajtón mehetnek be az „akolba”, aki maga Krisztus. A belső úton a forrás Jézus Istenfiúságának az Ő imájában megtapasztalt teljessége. Mi az ő tapasztalatából részesedhetünk a bennünk imádkozó Szentlélek által. Ha Jézus személyének titkába valamilyen érthetetlen módon belülről bepillanthattunk, akkor már a Szentlélek bennünk szavak nélkül imádkozik tovább.

BL

Önkéntes munkatársak jelentkezését várjuk az idegenforgalomhoz kapcsolódó feladatok ellátására!

Plébániánk hírei

Templomunk misarendje:

Hétfő:	17.00
Kedd:	9.00; 17.00
Szerda	9.00; 17.00
Csütörtök:	17.00
Péntek	9.00; 17.00
Szombat:	9.00.. 17.00
Vasárnap:	8.30; 10.00 18.00 angol nyelvű szentmise

Folyamatos szentségimádást tartunk a templomban
9- 20 óra között

PLÉBÁNIÁNK RENDSZERES PROGRAMJAI

Hétfő 18.00	Felnőtt katekézis
Kedd 17.00	Elváltak és Egyedül Maradtak szentmiséje (havonta első kedden) és találkozója a Szent Kinga teremben (szeptember-május)
Szerda 14.00	Garantált házvezetés a templomban és a tornyokban
Péntek 15.00 18.00	Engesztelő imaóra a hazáért Szent József Férfikör (havi utolsó péntek)
Gyóntatás	Vasárnap a 10 órai szentmise alatt, illetve személyes megbeszélés szerint
Lelkigondozás	Egyeztetés szerint bitter.belvarosiplebania@gmail.com 30 591 2601

PESTI FŐTEMLOM

Spirituális közösségi lap
VIII. évf. 51. szám

A Belvárosi
Nagyboldogasszony
Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Aranyossy Mihály
Dr. Breznay István
Dr. Kerényi Lajos
Csorba Gábor
Fehér Kinga
Zöldyné Szita Erzsébet

Lektorálta:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:
Budapest 1056 Március 15.
tér 2.

bitter.belvarosiplebania@gmail.com

Megjelenik:
12 oldalon

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com
Irodaszolgálat: hétfő - szerda - péntek 9 -12; 15.30 - 17.30
Irodavezető: Rochlitz Kinga